

Yttrande ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till täktverksamhet i Slite, Gotlands kommun (M2021/01774)

Vattenmyndigheten för Södra Östersjöns vattendistrikt (nedan Vattenmyndigheten) har mottagit Regeringskansliets skrivelse angående ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till täktverksamhet i Slite, Gotlands kommun. Vattenmyndigheten har getts möjlighet att komplettera tidigare ingivet remissvar med anledning av Cementas ingivna yttrande och komplettering. Vattenmyndigheten konstaterar att svarstiden på remissen har varit mycket kort.

Vattenmyndigheten har, under givna förutsättningar, granskat handlingarna och finner ingen anledning att ändra tidigare bedömningar i någon avgörande del.

Vattenmyndigheten vidhåller sin tidigare bedömning i yttrande (daterat 2021-10-14) att:

1. Verksamheten inte kan anses omfattas av undantag med stöd av 17 a kap. 3 § miljöbalken (MB) från kraven på miljöbedömning i 6 kap. 20-32 och 35-47 MB.
2. Miljöbedömningen uppvisar brister på liknande sätt som den miljökonsekvensbeskrivning som inlämnats i tidigare ansökan och som då avvisades av mark- och miljööverdomstolen pga. väsentliga brister.
3. Bestämmelsen i 5 kap. 4 § MB utgör hinder att tillåta den sökta verksamheten. För att verksamheten ska vara tillåtlig behöver verksamheten uppfylla 4 kap. 11-12 §§ vattenförvaltningsförordningen (2004:660) (VFF).
4. Den sökta verksamheten kan omfattas av bestämmelsen i 4 kap. 11 § VFF avseende försämring av kvantitativ status för grundvatten.
5. Den sökta verksamheten kan inte omfattas av bestämmelsen i 4 kap. 11 § VFF avseende försämring av kemisk status för grundvatten.
6. Den sökta verksamheten uppfyller inte samtliga krav enligt 4 kap. 12 § VFF.
7. Verksamheten uppfyller inte kunskapskravet, försiktighetsprincipen och bästa möjliga teknik eller hushållnings- och kretsloppsprinciperna i 2 kap. MB (hänsynreglerna).

Angående punkt 5 ovan vill Vattenmyndigheten särskilt framhålla att om regeringen bedömer att äventyrandet av miljökvalitetsnorm för kemisk grundvattenstatus i detta specifika fall kan omfattas av 4 kap. 11 § VFF behöver detta motiveras tydligt. Vattenmyndigheten bedömer att detta är viktigt inför kommande prövningar och Sveriges fortsatta arbete inom vattenförvaltningen. Ett klagande behövs ifall

detsamma kan gälla övriga ämnen inom kemisk grundvattenstatus, exempelvis PFOS eller arsenik som sprids i en grundvattenförekomst till följd av en nivåförändring.

Angående punkt 6 ovan konstaterar Vattenmyndigheten att bilaga 4 i ansökningshandlingarna innehåller ett tekniskt PM över vissa åtgärder för att mildra konsekvenser för grundvattenförekomsten Mellersta-Roma. Det är positivt att Cementa tagit fram en förteckning över genomförbara åtgärder. Detta har Vattenmyndigheten efterfrågat sedan 2019-09-02 i yttranden till mark- och miljödomstolen och senare till mark- och miljööverdomstolen i tidigare ansökan. I de nu aktuella ansökningshandlingarna är åtgärdernas nyttor och svagheter översiktligt beskrivna varför det inte går att bedöma deras effekt eller kostnadseffektivitet. Vattenmyndigheten kan därför inte med detta underlag och under denna korta svarstid bedöma ifall bolagets föreslagna åtgärd (ridåinjektering) är den mest relevanta och ändamålsenliga och att övriga åtgärder kan avfärdas.

Avslutningsvis vill Vattenmyndigheten framhålla att det är av yttersta vikt att villkor formuleras och preciseras på ett sådant sätt att kriteriet ”alla möjliga åtgärder för att mildra effekterna” kan anses vara uppfyllt. Detta inbegriper att villkor formuleras med effekten i vattenmiljön i åtanke, och på en sådan detaljeringsgrad som detta kräver.

Beslut om detta yttrande har fattats av Irene Bohman, Vattenvårdsdirektör. Föredragande har varit samordnare Katrin Herrlin Sjöberg. I handläggningen av ärendet deltog Martin Rappe George, Vattenmyndigheten Södra Östersjön.

Irene Bohman

Katrin Herrlin Sjöberg

Denna handling har godkänts elektroniskt och saknar därför namnunderskrift.